Q3 2019

s m m

Sanoma Oyj PL 60, 00089 Sanoma www.sanoma.com Y-tunnus 1524361-1

SANOMA OYJ, OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2019

Tammi-syyskuun operatiivinen liikevoitto oli vakaa, liikevoittoprosentti parani

Q3 2019

- Liikevaihto laski 372 milj. euroon (2018: 393). Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -2 % (2018: -3 %).
- Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli 93 milj. euroa (2018: 94).
- Liikevoitto oli 83 milj. euroa (2018: 89). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -7 milj. euroa (2018: -2), ja niihin sisältyivät Iddinkin yritysostoon liittyvät 4 milj. euron kulut. Hankintamenojen poistot olivat 3 milj. euroa (2018: 3).
- Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa (2018: 0,42).
- Osakekohtainen tulos oli 0,35 euroa (2018: 0,41).
- Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen oli 2,8 (2018: 1,6). Suhde nousi väliaikaisesti yli pitkän aikavälin tavoitetason (alle 2,5) Iddinkin yritysoston ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton vuoksi.
- 13.9. Sanoma sai päätökseen johtavan hollantilaisen oppimisratkaisujen ja -palvelujen toimittajan, Iddinkin, yritysoston ja paransi näkymiään vuodelle 2019 koskien operatiivista liikevoittoprosenttia ilman hankintamenojen poistoja noin 15 %:sta yli 15 %:iin.
- 24.10. hallitus päätti osingon toisen erän, joka on 0,20 euroa osakkeelta, täsmäytyspäivän ja maksupäivän. Täsmäytyspäivä on 28.10. ja maksupäivä 4.11.

Q1-Q3 2019

- Liikevaihto laski 974 milj. euroon (2018: 1 017). Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -3 % (2018: -3 %).
- Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli 184 milj. euroa (2018: 186). Vastaava liikevoittoprosentti oli 18,9 % (2018: 18,3 %).
- Liikevoitto oli 168 milj. euroa (2018: 168). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -8 milj. euroa (2018: -11). Hankintamenojen poistot olivat 9 milj. euroa (2018: 7).
- Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,73 euroa (2018: 0,77).
- Osakekohtainen tulos oli 0,71 euroa (2018: 0,71).
- Vapaa rahavirta oli 56 miljoonaa euroa (2018: 40). IFRS 16-standardin käyttöönotto paransi vapaata rahavirtaa 18 milj. eurolla, mutta parannuksen kumosi osittain Belgian lopetettuihin toimintoihin liittyneen vuokrasopimuksen loppusuoritus, joka oli 10 milj. euroa.
- 4.2. Sanoma allekirjoitti 550 miljoonan euron syndikoidun rahoitussopimuksen.
- 14.2. Sanoma ilmoitti myyneensä hollantilaisen LINDA.-aikakauslehteä kustantavan Mood for Magazinesin. Kauppa saatiin päätökseen helmikuun lopussa.
- 28.6. Sanoma ilmoitti kasvattaneensa omistusosuutensa suomalaisessa luokiteltuja ilmoituksia julkaisevassa Oikotie Oy:ssä 90 %:sta 100 %:iin.

Näkymät vuodelle 2019 (muutettu 13.9.2019)

Vuonna 2019 Sanoma odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon olevan vuoden 2018 tasolla ja operatiivisen liikevoittoprosentin ilman hankintamenojen poistoja olevan yli 15 % (2018: 15,7 %).

Näkymät perustuvat olettamukseen, että kuluttajien luottamus ja mainosmarkkinoiden kehitys Suomessa ja Hollannissa ovat vuoden 2018 kaltaisella tasolla.

IFRS 16 käyttöönotto

Sanoma on ottanut uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 ja laatii taloudelliset raporttinsa sen mukaisesti Q1 2019 osavuosikatsauksesta alkaen. IFRS 16 -standardin mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimuksensa varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden pituisia tai lyhyempiä vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Sanoma-konsernin vuokrasopimukset liittyvät enimmäkseen toimitiloihin ja autoihin.

Sanoma käyttää standardin soveltamisessa yksinkertaistettua menetelmää (modified retrospective), joten vuoden 2018 lukuja ei ole oikaistu. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto IFRS 16 -standardin käyttöönoton merkittävimmistä tasevaikutuksista 30.9.2019. Lisäksi vaikutuksia tarkastellaan tämän osavuosikatsauksen vastaavissa kohdissa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus Sanoman liiketoiminnan rahavirtaan oli 6 milj. euroa ja rahoituksen rahavirtaan -6 milj. euroa vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä sekä vastaavasti 18 milj. euroa ja -18 milj. euroa vuoden 2019 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton tasevaikutus

	30.9.2018	31.12.2018	30.9.2019	IFRS 16 - vaikutus 30.9.2019
Nettovelka, milj. euroa	391,9	337,8	797,8	+189,4
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	1,6	1,4	2,8	+0,4
Omavaraisuusaste	40,9 %	44,7 %	33,8 %	-3,6 %-yks.

Lisätietoa IFRS 16 -standardin käyttöönotosta on Laadintaperiaatteissa s.22.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Sanoma esittää taloudellisessa raportoinnissaan tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, jotka eivät perustu IFRS:ään (vaihtoehtoiset tunnusluvut). Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät sisällä tiettyjä ei-operatiivisia tai ei-rahavirtaperusteisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, ja niiden tarkoituksena on kuvata liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantaa vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tule pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin.

Sanoma esittää operatiivisen liikevoiton ilman liiketoimintojen hankintamenojen kohdistamisesta aineettomiin hyödykkeisiin aiheutuvia arvonalennuksia ja poistoja (lyhennettynä operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja) sekä vastaavan liikevoittoprosentin vaihtoehtoisena tunnuslukuna taloudellisessa raportoinnissaan Q1 2019 osavuosikatsauksesta alkaen. Sitä käytetään perustana myös Sanoman vuoden 2019 näkymissä.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa Sanoma.com. Täsmäytyslaskelmat esitetään tämän raportin s. 18. Keskeisten IFRS-tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat esitetään s. 36.

Avainlukuja

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	372,2	393,0	-5 %	973,9	1 017,4	-4 %	1 315,4
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	93,2	93,6	0 %	184,1	186,0	-1 %	206,2
Prosentti	25,0 %	23,8 %		18,9 %	18,3 %		15,7 %
Liikevoitto	83,0	88,9	-7 %	167,7	167,9	0 %	168,5
Tilikauden tulos 1)	59,2	67,6	-13 %	116,6	130,5	-11 %	125,6
Vapaa rahavirta 1)	97,5	82,4	18 %	56,3	39,6	42 %	108,9
IFRS 16 -standardin vaikutus	5,7			17,5			
Omavaraisuusaste 1)				33,8 %	40,9 %		44,7 %
Nettovelka 1)				797,8	391,9		337,8
IFRS 16 -standardin vaikutus				189,4			
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen 1)				2,8	1,6	73 %	1,4
IFRS 16 -standardin vaikutus				0,4			
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				4 399	4 453	-1 %	4 463
Operatiivinen osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,39	0,42	-8 %	0,73	0,77	-6 %	0,83
Operatiivinen osakekohtainen tulos, euroa 1)	0,39	0,42	-8 %	0,73	0,78	-7 %	0,84
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,35	0,41	-14 %	0,71	0,71	-1 %	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa 1)	0,35	0,41	-14 %	0,71	0,79	-11 %	0,76
Osakekohtainen vapaa rahavirta, euroa 1)	0,60	0,50	19 %	0,35	0,24	43 %	0,67
IFRS 16 -standardin vaikutus	0,03			0,11			

¹⁾ Sisältäen jatkuvat ja lopetetut toiminnot vuonna 2018. Lopetetut toiminnot käsittävät Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, joka myytiin 29.6.2018. Lisätietoja lopetettujen toimintojen taloudellisesta tuloksesta on saatavilla vuoden 2018 tilinpäätöstiedotteen s. 36.

Jatkuvien toimintojen tilikauden tulos oli 68 milj. euroa kaudella Q3 2018 ja 118 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2018.

Toimitusjohtaja Susan Duinhoven:

"Sanoma-konsernin ja kaikkien liiketoimintasegmenttiemme liiketoiminta kehittyi vuoden 2019 ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana suotuisasti. Konsernin kannattavuus oli hyvällä tasolla, ja saimme Iddinkin yritysoston päätökseen syyskuun puolivälissä. Paransimme näkymiämme vuodelle 2019 koskien operatiivista liikevoittoprosenttia ilman hankintamenojen poistoja noin 15 %:sta yli 15 %:iin (2018: 15,7 %). Parannus johtui Iddinkin liittämisestä osaksi konsernia vuoden 2019 viimeisen vuosineljänneksen alusta lukien sekä liiketoimintamme vakaana jatkuneesta kehityksestä kaikissa liiketoimintasegmenteissä.

Learningin liikevaihto kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana oli vakaata ja myötäili toimintamarkkinoillamme tänä vuonna meneillään olevia opetussuunnitelmien syklejä. Vuoden aikana operatiivinen tuloksemme parani kaupallisen menestyksen sekä "High Five" -ohjelman ansiosta; molempien osalta tiimimme tekivät hyvää työtä. Iddinkin tulos on ollut odotustemme mukainen vuoden 2019 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Olemme aloittaneet integraation ja työskentelemme synergioiden eteen.

Media Finlandin liikevaihto oli kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana edellisen vuoden tasolla, ja olemme tyytyväisiä operatiivisen tuloksen paranemiseen. Ruutu+:n ja Helsingin Sanomien (HS) tilausmäärät ja tilausmyynti kasvoivat vuoden 2018 kolmanteen vuosineljännekseen verrattuna. Vastatakseen muuttuvaan mediankulutukseen ja keskittyäkseen vahvemmin kolmeen strategiseen painopistealueeseensa – uutiset ja feature, viihde sekä B2B-markkinointiratkaisut – Media Finland on yhdistänyt uutismediat HS:n ja Ilta-Sanomat (IS) sekä seitsemän aikakausbrändiä, joiden sisällöillä on omat selkeät yleisönsä digitaalisessa mediassa, uudeksi yhteiseksi liiketoimintayksiköksi. Uusi yksikkö Uutis- ja featuremedia aloitti toimintansa 1.10. Yksikön tavoitteena on olla Suomen johtava tilauspohjaisen ja mainosrahoitteisen journalismin tarjoaja sekä hybridi- että digiaikakaudella.

Media Netherlandsin kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen raportoidussa liikevaihdossa ja operatiivisessa liikevoitossa näkyivät edellisen vuoden aikana tekemämme divestoinnit – LINDA.-aikakauslehti, Belgian Head Officen sisältömarkkinointiliiketoiminta ja Home Deco -verkkokauppaliiketoiminta. Samanaikaisesti vertailukelpoinen liiketoiminnan kehitys täytti odotuksemme. 20-vuotisjuhlaansa viettävän verkkouutispalvelumme NU.nl:n käyttäjämäärien ja myynnin kasvu on jatkunut kaksinumeroisena koko vuoden. 1.1. voimaan astunut aikakauslehtien arvonlisäveron korotus vaikutti levikkimyyntiin jossain määrin negatiivisesti.

Iddink-yritysoston seurauksena nettovelkamme ja nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen on kasvanut merkittävästi, kuten jo kaupan allekirjoittamisen yhteydessä kerroimme. Odotamme nettovelan suhteen oikaistuun käyttökatteeseen palaavan tavoitetasolleen (alle 2,5) vuoden 2020 aikana. Marraskuun lopussa erääntyy liikkeeseenlaskemamme 200 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Aiomme maksaa sen takaisin ja korvata tarvittavan rahoituksen joustavammilla velkainstrumenteilla, minkä odotamme pienentävän rahoituskulujamme jatkossa merkittävästi. Keskitymme edelleen strategisiin painopistealueisiimme eli liiketoiminnan kasvattamiseen muun muassa synergioita tuovien, olemassa olevia liiketoimintojamme täydentävien yritysostojen kautta sekä osingon kasvattamiseen."

Tuloskehitys Q3 2019

Konsernin liikevaihto laski 372 milj. euroon (2018: 393). Learningin liikevaihto kasvoi kysynnän ollessa vahvaa kolmannen vuosineljänneksen huippusesongin aikana Belgiassa ja Puolassa. Media Finlandin liikevaihto laski pääosin tapahtumavalikoimaan tehtyjen muutosten vuoksi. Media Netherlandsin liikevaihto laski pääosin yritysmyyntien seurauksena. Konsernin vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -2 % (2018: -3 %).

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos
Learning	138,4	136,3	2 %
Media Finland	146,5	150,7	-3 %
Media Netherlands	87,4	106,0	-18 %
Muut toiminnot	-0,1	-0,1	12 %
Yhteensä	372,2	393,0	-5 %

Matalammasta liikevaihdosta huolimatta konsernin operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli edellisvuoden tasolla ollen 93 milj. euroa (2018: 94). Hyvän kustannusten hallinnan ansiosta Learningin tulos parani ja Media Finlandin tulos oli vakaa. Media Netherlandsin tulos laski pääosin viimeaikaisten yritysmyyntien seurauksena.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja segmenteittäin

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos
Learning	57,6	54,2	6 %
Media Finland	22,4	22,1	1 %
Media Netherlands	14,6	19,3	-24 %
Muut toiminnot	-1,3	-2,1	37 %
Yhteensä	93,2	93,6	0 %

Liikevoitto oli 83 milj. euroa (2018: 89). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettomääräisesti -7 milj. euroa (2018: -2). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät koostuivat Iddinkin yritysostoon sekä IT-infrastruktuurin ja -palvelujen konserninlaajuisiin muutoksiin liittyvistä kuluista. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 3 milj. euroa (2018: 3).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, hankintamenojen poistot ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018
Liikevoitto	83,0	88,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Rakennejärjestelykulut	-7,2	-7,1
Myyntivoitot/-tappiot		1,4
Muut		3,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-7,2	-2,1
Hankintamenojen poistot	-3,0	-2,6
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	93,2	93,6

Yksityiskohtainen segmenttitason täsmäytyslaskelma on esitetty s. 18.

Nettorahoituserät olivat -7 milj. euroa (2018: -5). Ne sisältävät IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksen, joka oli -2 milj. euroa, ja Sanoman entiseen lopetettuun Ukrainan tytäryhtiöön liittyvät valuuttakurssitappiot, jotka olivat 3 milj. euroa.

Tulos ennen veroja oli 76 milj. euroa (2018: 84). Tuloverot olivat 16 milj. euroa (2018: 16). Tilikauden tulos oli 59 milj. euroa (2018: 68).

Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,39 euroa (2018: 0,42). Osakekohtainen tulos oli 0,35 euroa (2018: 0,41).

Tuloskehitys Q1-Q3 2019

Liikevaihto laski 974 milj. euroon (2018: 1,017) pääosin Media Netherlandsin viimeaikaisten yritysmyyntien seurauksena. Konsernin vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys oli -3 % (2018: -3 %).

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos
Learning	275,3	273,5	1 %
Media Finland	432,6	434,0	0 %
Media Netherlands	266,3	310,2	-14 %
Muut toiminnot	-0,3	-0,3	-19 %
Yhteensä	973,9	1 017,4	-4 %

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli 184 milj. euroa (2018: 186), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 18,9 % (2018: 18,3 %). Learningin ja Media Finlandin tulos parani. Media Netherlandsin tulos laski pääasiassa viimeaikaisten yritysmyyntien seurauksena.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja segmenteittäin

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos
Learning	84,6	81,5	4 %
Media Finland	56,7	55,0	3 %
Media Netherlands	47,6	55,2	-14 %
Muut toiminnot	-4,8	-5,7	16 %
Yhteensä	184,1	186,0	-1 %

Liikevoitto oli 168 milj. euroa (2018: 168). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettomääräisesti -8 milj. euroa (2018: -11). Niihin sisältyi hollantilaisen LINDA.-aikakuslehden kustantajan Mood for Magazinesin myymisestä kirjattu 11 milj. euron myyntivoitto. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät rakennejärjestelykulut liittyivät pääosin Iddinkin yritysostoon sekä IT-infrastruktuurin ja -palvelujen konserninlaajuisiin muutoksiin. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 9 milj. euroa (2018: 7).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, hankintamenojen poistot ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018
Liikevoitto	167,7	167,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Rakennejärjestelykulut	-19,1	-19,4
Myyntivoitot/-tappiot	11,4	4,7
Muut		3,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-7,8	-11,1
Hankintamenojen poistot	-8,7	-7,0
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	184,1	186,0

Yksityiskohtainen segmenttitason täsmäytyslaskelma on esitetty s.18.

Nettorahoituserät kasvoivat -18 milj. euroon (2018: -14) pääosin IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksesta johtuen.

Tulos ennen veroja oli 150 milj. euroa (2018: 154). Tuloverot olivat 33 milj. euroa (2018: 36). Tilikauden tulos oli 117 milj. euroa (2018: 118; mukaan lukien lopetetut toiminnot 131).

Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,73 euroa (2018: 0,77; mukaan lukien lopetetut toiminnot 0,78). Osakekohtainen tulos oli 0,71 euroa (2018: 0,71; mukaan lukien lopetetut toiminnot 0,79).

Taloudellinen asema

Syyskuun 2019 lopussa korollisen nettovelan määrä kasvoi 798 milj. euroon (2018: 392). Kasvu johtui Iddinkin yritysostosta, joka saatiin päätökseen syyskuussa, ja IFRS 16 -standardin käyttöönotosta, jonka vaikutus nettovelkaan oli 189 miljoonaa euroa. Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen oli 2,8 (2018: 1,6). Iddinkin yritysostosta ja IFRS 16 -standardin käyttöönotosta johtuen suhde nousi väliaikaisesti yli pitkän aikavälin tavoitetason (alle 2,5).

Syyskuun 2019 lopussa oma pääoma oli 652 milj. euroa (2018: 626). Omavaraisuusaste oli 33,8 % (2018: 40,9 %), mukaan lukien -3,6 %-yksikön vaikutus IFRS 16 -standardin käyttöönoton vuoksi. Konsernitaseen loppusumma oli 2 138 milj. euroa (2018: 1 685). Konsernitaseen yhteenlasketut varat ja velat syyskuun 2019 lopussa sisältävät Iddinkin, jonka yritysosto saatiin päätökseen 13.9.

Rahavirta

Konsernin vapaa rahavirta oli 56 milj. euroa (2018: 40). IFRS 16 -standardin käyttöönotto paransi vapaata rahavirtaa 18 milj. euroa, mutta parannuksen kumosivat Belgian lopetettuihin toimintoihin liittyneen vuokrasopimuksen loppusuoritus, joka oli 10 milj. euroa, ja IT-infrastruktuurin ja -palvelujen konserninlaajuisiin muutoksiin liittyneet kustannukset. Vapaaseen rahavirtaan sisältyvät käyttöömaisuusinvestoinnit olivat 21 milj. euroa (2018: 22). Osakekohtainen vapaa rahavirta oli 0,35 euroa (2018: 0,24), IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksen ollessa 0,11 euroa.

Yritysostot ja yritysmyynnit

13.9.2019 Sanoma ilmoitti saaneensa päätökseen johtavan hollantilaisen oppimisratkaisujen ja -palvelujen toimittajan, Iddinkin, yritysoston. Yritysosto julkistettiin 11.12.2018 ja sen toteutuminen edellytti normaalien ehtojen täyttymistä, kuten Hollannin kilpailuviranomaisen hyväksyntää, josta tiedotettiin 29.8.2019. Iddinkin liikevaihto vuonna 2018 oli 142 milj. euroa (sis. Sanoma-konsernin sisäisiä myyntejä 17 milj. euroa) ja operatiivinen käyttökate 24 milj. euroa. Syyskuun 2019 lopussa Iddinkillä oli 324 työntekijää (kokoaikaisiksi muutettuna). Yritysoston lopullinen kauppahinta oli 212 milj. euroa. Sanoma tulee kirjaamaan n. 5 milj. euroa transaktioon liittyviä kuluja vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä Learning-segmentin vuoden 2019 kolmannen ja neljännen vuosineljänneksen tulokseen. Konsernin taseen yhteenlasketut varat ja velat 2019 lopussa sisältävät Iddinkin, ja Iddinkin tuloslaskelma raportoidaan Sanoma Learning -liiketoimintasegmenttiä 1.10.2019 alkaen.

28.6.2019 Sanoma ilmoitti hankkineensa TS-Yhtymän omistamat luokiteltuja ilmoituksia julkaisevan Oikotie Oy:n osakkeet ja kasvattaneensa omistusosuutensa yhtiössä 90 %:sta 100 %:iin. Omistusjärjestely selkiyttää Oikotien omistusrakennetta ja liiketoiminnan jatkokehitystä.

14.2.2019 Sanoma ilmoitti myyneensä hollantilaisen LINDA.-aikakauslehden kustantaja Mood for Magazinesin. Ostaja oli Linda de Mol, Mood for Magazinesin perustaja ja vähemmistöomistaja, yhdessä mediayhtiö Talpan kanssa. Vuonna 2018 Mood for Magazinesin liikevaihto oli 27 milj. euroa, operatiivinen liikevoitto 6 milj. euroa ja vapaa rahavirta 4 milj. euroa. Mood for Magazinesin, josta Sanoma omisti 86 %, arvo oli 47 milj. euroa, mikä vastaa arvostuskerrointa 7,9 operatiivisella liikevoitolla laskettuna. Mood for Magazinesilla oli 53 työntekijää. Yrityskauppa saatiin päätökseen helmikuun 2019 lopussa.

Lisätietoja vuonna 2018 ja aiemmin tehdyistä yritysostoista ja -myynneistä on saatavilla osoitteessa Sanoma.com/fi.

Raportointikauden aikaiset tapahtumat

4.2.2019 Sanoma allekirjoitti 550 milj. euron syndikoidun rahoitussopimuksen yhdeksän yhteistyöpankin kanssa. Sopimus koostuu kahdesta osasta, 250 milj. euron nelivuotisesta lainasta ja 300 milj. euron viisivuotisesta luottolimiitistä. Laina käytettiin rahoittamaan Iddinkin yritysosto syyskuussa. Luottolimiitti korvasi aiemman samansuuruisen luottolimiitin ja sitä tullaan käyttämään yleisiin yrityksen rahoitustarpeisiin.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Monipuoliset digitaaliset ja painetut oppimisratkaisumme auttavat oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tukevat opettajien työtä perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidemme kautta liiketoimintamme tukee maailman parhaisiin kuuluvia koulutusjärjestelmiä Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa, Ruotsissa ja Espanjassa.

Avainluvut

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	138,4	136,3	2 %	275,3	273,5	1 %	313,3
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	57,6	54,2	6 %	84,6	81,5	4 %	64,6
prosentti	41,6 %	39,8 %		30,7 %	29,8 %		20,6 %
Liikevoitto 1)	52,4	52,1	0 %	75,5	76,1	-1 %	56,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit	4,7	5,2	-10 %	13,6	12,9	5 %	19,8
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				1 398	1 350	4 %	1 351

¹⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -4,4 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: -1,3), -6,6 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: -2,9) ja -5,1 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 0,8 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: 0,8), 2,5 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: 2,5) ja 3,4 milj. euroa vuonna 2018.

Liikevaihto maittain

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Puola	72,6	70,3	3 %	83,9	79,7	5 %	91,5
Hollanti	23,6	23,7	0 %	79,0	79,4	-1 %	90,2
Suomi	9,0	10,8	-17 %	44,9	48,7	-8 %	56,0
Belgia	24,5	20,7	18 %	50,1	45,9	9 %	51,7
Ruotsi	8,7	9,5	-9 %	17,1	18,5	-7 %	21,9
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	0,1	1,3	-95 %	0,3	1,3	-78 %	2,1
Liikevaihto yhteensä	138,4	136,3	2 %	275,3	273,5	1 %	313,3

Q3 2019

Learningin liikevaihto kasvoi hieman ja oli 138 milj. euroa (2018: 136). Belgiassa ja Puolassa liikevaihto kasvoi osittain opetussuunnitelmauudistusten vauhdittaman hyvän kysynnän vetämänä. Liikevaihto oli edellisvuoden tasolla Hollannissa, mutta laski Suomessa ja Ruotsissa. Suomessa liikevaihdon lasku johtui alhaisemmasta kysynnästä vuoden 2018 lopussa päättyneen opetussuunnitelmauudistuksen jälkeen ja kasvavasta digitaalisten oppimateriaalien osuudesta, jonka myynti jakautuu tasaisemmin koko lukuvuoden ajalle.

Oppimisliiketoiminnalle on luonteenomaista vuotuinen sykli ja vahva kausivaihtelu. Suurin osa liikevaihdosta ja tuloksesta syntyy toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä, kun taas ensimmäinen ja viimeinen vuosineljännes ovat tyypillisesti tappiollisia.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja kasvoi ja oli 58 milj. euroa (2018: 54). Tulos parani liikevaihdon kasvun myötä ja siihen vaikuttivat positiivisesti liiketoiminnan kehittämisohjelmasta "High Fivesta" saadut hyödyt sekä liiketoiminnan suotuisampi jakauma Puolassa.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Liikevoitto oli 52 milj. euroa (2018: 52). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -4 milj. euroa (2018: -1), ja ne muodostuivat pääosin Iddinkin yritysostoon liittyvistä kuluista. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 5 milj. euroa (2018: 5) ja koostuivat digitaalisiin oppimisalustoihin ja tietojärjestelmiin liittyvistä kasvuinvestoinneista.

Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo. Tavoitamme viikoittain 97 % suomalaisista. Tarjoamme tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Johtavia brändejämme ja palvelujamme ovat muun muassa Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomat, Me Naiset, Aku Ankka, Oikotie, Nelonen, Ruutu ja Radio Suomipop. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoittavia ratkaisuja.

Avainluvut

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	146,5	150,7	-3 %	432,6	434,0	0 %	578,5
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	22,4	22,1	1 %	56,7	55,0	3 %	72,0
prosentti	15,3 %	14,7 %		13,1 %	12,7 %		12,5 %
Liikevoitto 1)	19,7	19,8	0 %	45,1	51,9	-13 %	61,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,9	0,7	27 %	2,8	3,0	-8 %	4,1
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				1 811	1 779	2 %	1 781

¹⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -1,5 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: -1,4), -8,2 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: -0,9) ja -7,1 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 1,1 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: 1,0), 3,3 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: 2,2) ja 3,2 milj. euroa vuonna 2018.

Liikevaihto kategorioittain

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Painettu media	65,2	71,4	-9 %	202,5	218,6	-7 %	294,0
Muu kuin painettu media	81,2	79,4	2 %	230,1	215,4	7 %	284,4
Liikevaihto yhteensä	146,5	150,7	-3 %	432,6	434,0	0 %	578,5

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Mainosmyynti	54,4	55,0	-1 %	181,2	182,1	-1 %	250,0
Tilausmyynti	48,9	49,7	-2 %	146,1	153,2	-5 %	202,6
Irtonumeromyynti	12,0	11,3	7 %	33,0	33,5	-2 %	45,2
Muut	31,2	34,8	-10 %	72,3	65,1	11 %	80,6
Liikevaihto yhteensä	146,5	150,7	-3 %	432,6	434,0	0 %	578,5

Muu liikevaihto koostuu pääosin festivaaleista ja tapahtumista, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista, kirjoista ja painopalveluista.

Q3 2019

Media Finlandin liikevaihto laski hieman 147 milj. euroon (2018: 151). Mainosmyynti oli vakaata digitaalisen ja videomainonnan hyvän kehityksen kompensoidessa painetun mainonnan myynnin laskua. Sekä Ruutu+:n että Helsingin Sanomien digitaalisen tilausmyynnin kasvu tasapainotti osittain painetun median tilausmyynnin laskua. Aikakauslehtien irtonumeromyynti kasvoi osittain 1.7.2019 voimaan tulleen irtonumeroiden arvonlisäveron laskun vauhdittamana. Tapahtumaliiketoiminnan liikevaihto laski kolmannella vuosineljänneksellä mutta kasvoi tammi-syyskuussa 2019.

Kantar TNS:n syyskuun 2019 Mainonnan muutosmittari -tutkimuksen mukaan Suomen mainosmarkkinat laskivat nettomääräisesti 2 % vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä. Mainonta laski 12 % sanomalehdissä, 8 % aikakauslehdissä ja 5 % televisiossa, kun taas radiomainonta kasvoi 6 % ja verkkomainonta ilman hakukoneita ja sosiaalista mediaa 6 %.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Huolimatta liikevaihdon laskusta operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja oli edellisen vuoden tasolla ollen 22 milj. euroa (2018: 22). Tulosta paransivat tapahtumaliiketoiminnan parempi kannattavuus sekä paperin ja jakelun pienemmät kulut.

Liikevoitto oli 20 milj. euroa (2018: 20). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -2 milj. euroa (2018: -1), ja ne muodostuivat pääosin IT-infrastruktuuriin ja -palveluihin sekä strategisen liiketoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1) ja koostuivat ylläpitoinvestoinneista.

Media Netherlands

Sanoma Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot, Home Deco -sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress -lehtijakeluyhtiön. Vahvojen brändien monikanavainen tuotevalikoimamme on yksi markkinoiden johtavista ja sillä on vankka markkina-asema aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, verkkosivuilla ja sovelluksissa. Yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille. Yhteensä Media Netherlands tavoittaa kuukausittain yli 12 miljoonaa kuluttajaa.

Avainluvut 1)

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Liikevaihto	87,4	106,0	-18 %	266,3	310,2	-14 %	424,0
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	14,6	19,3	-24 %	47,6	55,2	-14 %	79,6
prosentti	16,7 %	18,2 %		17,9 %	17,8 %		18,8 %
Liikevoitto ²⁾	12,8	19,1	-33 %	52,0	44,6	17 %	58,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0,1	0,3	-75 %	1,0	1,5	-28 %	2,3
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna				914	1 051	-13 %	1 059

¹⁾ Vuoden 2018 luvut sisältävät myydyt LINDA.-aikakauslehden, Head Officen sisältömarkkinointiliiketoiminnan Belgiassa sekä Home Decoverkkokauppaliiketoiminnan.

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja on esitetty s.18.

Liikevaihto kategorioittain

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Painettu media	53,6	64,0	-16 %	167,4	190,9	-12 %	255,1
Muu kuin painettu media	20,6	28,7	-28 %	63,1	83,5	-24 %	120,5
Muut	13,2	13,3	-1 %	35,8	35,7	0 %	48,4
Liikevaihto yhteensä	87,4	106,0	-18 %	266,3	310,2	-14 %	424,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta.

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Muutos	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Muutos	2018
Levikkimyynti	47,8	56,0	-15 %	146,6	164,1	-11 %	216,8
Tilausmyynti (painettu)	31,7	35,7	-11 %	99,2	108,2	-8 %	143,9
Irtonumeromyynti (painettu)	16,0	20,3	-21 %	47,4	55,9	-15 %	72,9
Mainosmyynti	15,7	19,4	-19 %	49,7	58,9	-16 %	84,1
Muut	23,9	30,6	-22 %	70,0	87,1	-20 %	123,0
Liikevaihto yhteensä	87,4	106,0	-18 %	266,3	310,2	-14 %	424,0

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista ja kirjoista.

Q3 2019

Media Netherlandsin liikevaihto laski 87 milj. euroon (2018: 106) pääosin aiempien yritysmyyntien, LINDA.-aikakauslehden, Belgian sisältömarkkinointiliiketoiminnan Head Officen, sekä Home Deco -verkkokauppaliiketoiminnan, takia. Myytyjen liiketoimintojen vaikutus liikevaihtoon oli yhteensä -14 milj. euroa. Vertailukelpoinen levikki- ja mainosmyynti laskivat hieman. 1.1.2019 voimaan tullut aikakauslehtien arvonlisäveron korotus vaikutti levikkimyyntiin negatiivisesti rajoittaen

²⁾ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -0,7 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: 0,5), 7,2 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: -8,3) ja -18,5 milj. euroa vuonna 2018 sekä hankintamenojen poistot, jotka olivat 1,0 milj. euroa kaudella Q3 2019 (2018: 0,8), 2,9 milj. euroa kaudella Q1-Q3 2019 (2018: 2,3) ja 3,0 milj. euroa vuonna 2018.

hinnoittelumahdollisuuksia. Lisäksi julkaistujen lehtien määrä vuosineljänneksen aikana oli jonkin verran pienempi verrattuna viime vuoteen. Tämä laski painetun mainonnan myyntiä, kun taas digitaalisen mainosmyynnin kehitys oli suotuisaa. Verkkouutispalvelu NU.nl:n digitaalisen mainosmyynnin kasvuvauhti oli kaksinumeroinen, kun taas datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyn liikevaihto laski tuotevalikoiman karsimisen seurauksena.

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja laski 15 milj. euroon (2018: 19) osittain yritysmyynneistä johtuen. Tulokseen vaikuttivat myös matalampi vertailukelpoinen liikevaihto sekä NU.nl:iin ja tilauspohjaiseen aikakauslehtisovellus Tijdschrift.nl:iin liittyneet lisäkustannukset.

Liikevoitto oli 13 milj. euroa (2018: 19). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -1 milj. euroa (2018: 1). Ne sisälsivät IT-infrastruktuuriin ja -palveluihin liittyviä kustannuksia. Hankintamenojen poistot olivat yhteensä 1 milj. euroa (2018: 1).

Henkilöstö

Tammi–syyskuussa 2019 Sanoma-konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 399 (2018: 4 453). Strategisten liiketoimintayksiköiden keskimääräiset henkilöstömäärät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuina olivat: Learning 1 398 (2018: 1 350), Media Finland 1 811 (2018: 1 779), Media Netherlands 914 (2018: 1 051), ja muut toiminnot 276 (2018: 273). Syyskuun lopussa konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työtekijöiksi muutettuna oli 4 641 (2018: 4 497). Henkilöstömäärän muutos johtui Iddinkin yritysostosta.

Sanoman henkilöstölle maksettiin palkkoja ja palkkioita osakepohjaisten maksujen kulukirjaukset mukaan lukien yhteensä 229 milj. euroa (2018: 227).

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Syyskuun 2019 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 milj. euroa (2018: 71) ja osakkeiden lukumäärä 163 565 663 (2018: 163 565 663) sisältäen 549 140 (2018: 799 293) yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Omat osakkeet edustivat 0,3 % (2018: 0,5 %) osakkeiden kokonaismäärästä ja äänistä. Liikkeessä olevien osakkeiden määrä omia osakkeita lukuun ottamatta oli 163 016 523 (2018: 162 766 370).

Maaliskuussa 2019 Sanoma luovutti yhteensä 512 153 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta ja verojen maksun jälkeen osana yhtiön pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmiä.

Sanomalla oli syyskuun 2019 lopussa 20 534 (2018: 21 503) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Kaupankäynti yhtiön osakkeilla

Syyskuun 2019 lopussa Sanoman markkina-arvo oli 1 669 milj. euroa (2018: 1 379) ja yhtiön osakkeen päätöskurssi 10,24 euroa (2018: 8,48). Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi tammi–syyskuussa Nasdaq Helsingissä oli 8,77 euroa (2018: 9,35). Alin kaupantekokurssi oli 7,96 euroa (2018: 8,18) ja korkein 10,32 euroa (2018: 11,47).

Tammi–syyskuussa osakkeen kokonaisvaihto Nasdaq Helsingissä oli 113 milj. euroa (2018: 282). Kaupankäynnin volyymi oli 13 milj. (2018: 30) osaketta ja vastaava päiväkeskiarvo 68 tuhatta (2018: 159) osaketta. Osakkeen vaihto oli n. 8 % (2018: 18 %) keskimääräisestä osakemäärästä. Sanoman osakkeen vaihto sisältäen vaihtoehtoiset markkinapaikat BATS ja Chi-X oli 16 milj. (2018: 40) osaketta. Tammi-syyskuussa kaikesta kaupankäynnistä 78 % (2018: 75 %) tapahtui Nasdaq Helsingissä. (Lähde: Euroland).

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2019 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2018.

Yhtiökokous päätti, että osinkoa maksetaan 0,45 euroa osakkeelta ja että lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 350 000 euroa. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,25 euroa osakkeelta maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 29.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä oli 5.4.2019.

Toinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2019 osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päätti kokouksessaan 24.10.2019, että osingon toisen erän täsmäytyspäivä on 28.10.2019 ja maksupäivä 4.11.2019.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenten lukumääräksi yhdeksän. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Pekka Ala-Pietilä, Antti Herlin, Anne Brunila, Mika Ihamuotila, Nils Ittonen, Denise Koopmans, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Sebastian Langenskiöld. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Ala-Pietilä ja varapuheenjohtajaksi Antti Herlin. Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi päättyy varsinaisen yhtiökokouksen 2020 päättyessä. Hallituksen jäsenten palkkiot pidettiin entisellään.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Samuli Perälä. Tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 16 000 000 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä. Määrä vastaa noin 9,8 % yhtiön kaikista osakkeista. Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Valtuutus on voimassa 30.6.2020 saakka ja se päättää vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia ei voi antaa osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 18 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Osakeanti, omien osakkeiden luovuttaminen ja optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutus on voimassa 30.6.2020 saakka ja se päättää varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle 12.4.2016 antaman valtuutuksen osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Liiketoiminnan kausiluonteisuus

Mainonnan kehitys vaikuttaa medialiiketoimintojen liikevaihtoon ja tulokseen. Mainosmyynnin kertymiseen vaikuttaa esimerkiksi lehtien ilmestymiskertojen määrä, joka vaihtelee vuosineljännesten välillä vuosittain. Televisiomainonta on Suomessa yleensä vilkkainta toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä. Yritysostoilla vahvistettu Suomen tapahtumaliiketoiminta on keskittynyt toiselle ja kolmannelle vuosineljännekselle. Learningin liikevaihto ja tulos kertyvät pääosin toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä. Liiketoimintojen kausivaihtelun vuoksi konsernin liikevaihto ja liikevoitto ovat yleensä selvästi pienimmät vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Media- ja oppimisliiketoiminnan yleiset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen sekä julkisten ja yksityisten koulutusinvestointien kehitykseen. Yleinen talouskehitys ja kuluttajien luottamus vaikuttavat voimakkaasti etenkin mediamainonnan volyymiin. Yleinen taloudellinen tilanne Sanoman toimintamaissa ja toimialan suhdanteet voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen. Sanoman tuotteita ja palveluita koskevien verokantojen muutoksella Sanoman toimintamaissa voi olla vaikutusta tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Monet Sanoman tunnistamista strategisista riskeistä liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin, jotka koskevat sekä kuluttajakäyttäytymisen muutoksia että suoria ja epäsuoria vaikutuksia yritysasiakkaiden käyttäytymiseen. Muutostekijöitä ovat meneillään olevan digitalisaation ja mobilisaation jatkuminen ja maksuttomien televisiokanavien katsomiseen käytetyn ajan väheneminen. Sanoma vastaa haasteeseen toimenpiteillä kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään. Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista ja mobilisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Sanoman strategisena tavoitteena on kasvaa yritysostojen kautta. Yritysostoihin liittyvät merkittävimmät riskit voivat koskea potentiaalisten ostokohteiden saatavuutta, sopivaa ajoitusta, yrityskauppaprosessia, ostetun liiketoiminnan integrointia, avainhenkilöiden sitouttamista tai asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yksityisyys ja tietosuoja ovat olennainen osa Sanoman liiketoimintaa. Tietoturvaan liittyvien riskien merkitys lisääntyy digitaalisen liiketoiminnan kasvaessa. Sanoma on investoinut tietoturvaan liittyviin teknologioihin, ja yhtiöllä on konserninlaajuinen ohjelma, jolla varmistetaan, että työntekijät osaavat soveltaa tietoturvan ja yksityisyyden käytäntöjä päivittäisessä työssään. Tilaajien ja asiakkaiden tietojen käyttöä koskevien säännösten muutoksilla voi olla negatiivinen vaikutus Sanoman kykyyn hankkia tilaajia medioilleen ja hyödyntää tietoa liiketoiminnassaan.

Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus oppimisliiketoimintaan. Digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyvillä muutoksilla, jotka hyväksyttiin EU-komissiossa maaliskuun 2019 lopulla voi olla Sanoman kannalta merkittävä vaikutus laadukkaan televisiosisällön kustannustehokkaaseen hankintaan Suomen markkinoille.

Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja luottoriskit. Muita riskejä ovat omaan pääomaan ja arvonalentumisiin liittyvät riskit.

Syyskuun 2019 lopussa Sanoman konsernitaseeseen sisältyi 1 461 milj. euroa (2018: 1 195) liikearvoa, aineettomia oikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä. Iddinkin yritysoston myötä suurin osa niistä liittyy oppimisliiketoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan arvonalentuminen testataan vuosittain tai aina, kun siitä on viitteitä. Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman oman pääoman tunnuslukuihin.

Lisätietoja Sanoman merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja riskienhallinnan pääperiaatteista on saatavilla hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätöksessä ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018 yhtiön verkkosivuilla www.sanoma.com/fi/sijoittajat.

Taloudelliset katsaukset ja yhtiökokous 2020

Sanoma julkistaa taloudelliset katsauksensa vuonna 2020 seuraavasti:

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2019 perjantaina 7.2. n. klo 8.30 Osavuosikatsaus 1.1.–31.3.2020 keskiviikkona 29.4. n. klo 8.30 Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2020 perjantaina 24.7. n. klo 8.30 Osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2020 torstaina 29.10. n. klo 8.30

Sanoman tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus vuodelta 2019 julkistetaan viikolla 10, joka alkaa 2.3.2020. Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2020 on suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 25.3.2020 Helsingissä.

Helsinki, 24.10.2019

Hallitus Sanoma Oyj

Täsmäytyslaskelma operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	2018
LIIKEVOITTO	83.0	88,9	167.7	167,9	168,5
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA HANKINTAMENOJEN POISTOT					
Learning					
Rakennejärjestelykulut	-4.4	-1,3	-6.6	-2,9	-5,1
Hankintamenojen poistot	-0,8	-0,8	-2,5	-2,5	-3,4
Media Finland					
Myyntivoitot/ -tappiot				2,3	2,3
Rakennejärjestelykulut	-1,5	-1,4	-8,2	-3,2	-9,4
Hankintamenojen poistot	-1,1	-1,0	-3,3	-2,2	-3,2
Media Netherlands					
Myyntivoitot/ -tappiot			10,8		-2,7
Rakennejärjestelykulut	-0,7	-3,1	-3,6	-11,9	-19,4
Muut					
Belgian etuuspohjaisen eläkejärjestelyn muutos		3,6		3,6	3,6
Hankintamenojen poistot	-1,0	-0,8	-2,9	-2,3	-3,0
Muut yhtiöt					
Myyntivoitot/ -tappiot		1,4	0,5	2,4	2,7
Rakennejärjestelykulut	-0,6	-1,4	-0,7	-1,5	-0,1
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA HANKINTAMENOJEN POISTOT YHTEENSÄ	40.2	4.7	46.5	40.4	27.7
THIELIOA	-10,2	-4,7	-16,5	-18,1	-37,7
OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO ILMAN HANKINTAMENOJEN POISTOJA	93,2	93,6	184,1	186,0	206,2
TANKINTAMENOSEN I SISTOSA	33,2	33,0	104,1	100,0	200,2
Myyntivoitot/ -tappiot			1,0		
Arvonalentumiset			-1,1		-0,7
RAHOITUSTUOTTOJEN JA -KULUJEN VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT			.,.		0,1
ERÄT			-0,2		-0,7
Myyntivoitot/ -tappiot 1)				33,0	33,0
Arvonalentumiset				-0,4	-0,4
Rakennejärjestelykulut				-20,9	-20,9
Muut				3,6	3,6
LOPETETTUJEN TOIMINTOJEN VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT					
ERÄT				15,3	15,3

¹⁾ Vuonna 2018 33,0 milj. euron myyntivoitto liittyy Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman myyntiin.

Operatiivisen osakekohtaisen tuloksen muodostuminen

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	2018
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	57,7	67,1	115,0	128,9	124,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1)	5,3	1,3	3,6	-1,3	13,2
Operatiivinen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	63,0	68,3	118,6	127,6	137,4
Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin	163 016 523	163 136 685	162 905 838	163 280 614	163 084 958
Operatiivinen osakekohtainen tulos	0,39	0,42	0,73	0,78	0,84

¹⁾ Operatiivista osakekohtaista tulosta laskettaessa on vähennetty verovaikutus sekä määräysvallattomien omistajien osuus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä.

Korollisen nettovelan muodostuminen

milj. euroa	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	385,1	200,9	4,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	445,4	224,1	352,4
Rahavarat	-32,8	-33,1	-18,8
Korollinen nettovelka	797,8	391,9	337,8

Vuonna 2019 rahoitusvelat kasvoivat IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönoton johdosta.

Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
LIIKEVAIHTO	248,2	353,4	372,2	261,6	362,9	393,0	298,0	1 315,4
Liiketoiminnan muut tuotot	14,9	5,4	4,5	6,2	9,0	6,4	7,9	29,6
Materiaalit ja palvelut	-85,5	-117,5	-132,5	-88,3	-119,0	-152,2	-106,8	-466,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-77,9	-77,1	-74,3	-77,7	-78,5	-71,2	-88,6	-316,0
Liiketoiminnan muut kulut	-52,0	-52,6	-53,5	-58,3	-72,0	-61,4	-76,4	-268,1
Osuus yhteisyritysten tuloksista	1,0	1,2	1,0	1,0	1,0	1,4	1,5	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	-36,9	-40,1	-34,4	-36,2	-32,7	-26,9	-35,0	-130,8
LIIKEVOITTO	11,9	72,7	83,0	8,4	70,6	88,9	0,6	168,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-0,1	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Rahoitustuotot	1,5	0,5	0,6	1,2	2,2	0,5	1,2	5,1
Rahoituskulut	-6,2	-6,1	-8,0	-4,5	-8,0	-5,4	-4,6	-22,5
TULOS ENNEN VEROJA	7,1	67,1	75,6	5,1	64,8	84,0	-2,8	151,1
Tuloverot	0,2	-17,1	-16,4	-1,5	-18,4	-16,4	-2,1	-38,4
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	7,3	50,0	59,2	3,6	46,4	67,6	-5,0	112,7
LOPETETUT TOIMINNOT	,-	, -	,	-,-	-,	- ,-	-,-	,
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista			_	-8,7	21,6	_	_	12,9
TILIKAUDEN TULOS	7,3	50,0	59,2	-5,1	68,0	67,6	-5,0	125,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:	.,0	00,0	00,2	0,1	00,0	0.,0	0,0	120,0
Emoyhtiön omistajille	7,4	50,0	57,7	3,2	45,7	67,1	-4,7	111,3
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	1,5	0,4	0,7	0,6	-0,3	1,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:								
Emoyhtiön omistajille	-		-	-8,7	21,6	-	-	12,9
Määräysvallattomille omistajille	-		-	-	-	-	-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:								
Emoyhtiön omistajille	7,4	50,0	57,7	-5,4	67,3	67,1	-4,7	124,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	1,5	0,4	0,7	0,6	-0,3	1,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:								
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,05	0,31	0,35	0,02	0,28	0,41	-0,03	0,68
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,05	0,31	0,35	0,02	0,28	0,41	-0,03	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	_	-	-0,05	0,13	-	-	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	_	-	-0,05	0,13	-	-	0,08
Osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,31	0,35	-0,03	0,41	0,41	-0,03	0,76
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,05	0,31	0,35	-0,03	0,41	0,41	-0,03	0,76

Belgian naistenlehtien liiketoiminta sisältyi lopetettuihin toimintoihin vuonna 2018.

Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	31,4	105,4	138,4	28,9	108,3	136,3	39,8	313,3
Media Finland	131,6	154,5	146,5	137,0	146,2	150,7	144,5	578,5
Media Netherlands	85,3	93,6	87,4	95,8	108,4	106,0	113,8	424,0
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4
Yhteensä	248,2	353,4	372,2	261,6	362,9	393,0	298,0	1 315,4

Liikevoitto liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	-18,2	41,3	52,4	-18,4	42,4	52,1	-20,0	56,1
Media Finland	10,0	15,4	19,7	11,6	20,5	19,8	9,9	61,8
Media Netherlands	21,5	17,6	12,8	16,9	8,7	19,1	13,4	58,0
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-1,4	-1,7	-1,9	-1,7	-0,9	-2,1	-2,7	-7,4
Yhteensä	11,9	72,7	83,0	8,4	70,6	88,9	0,6	168,5

Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja liiketoimintayksiköittäin

milj. euroa	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	2018
Learning	-16,3	43,3	57,6	-17,2	44,5	54,2	-16,9	64,6
Media Finland	14,2	20,1	22,4	13,5	19,3	22,1	17,1	72,0
Media Netherlands	13,4	19,6	14,6	15,6	20,3	19,3	24,4	79,6
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-1,3	-2,2	-1,3	-1,7	-1,9	-2,1	-4,3	-10,0
Yhteensä	10,1	80,8	93,2	10,3	82,2	93,6	20,2	206,2

Osavuosikatsaus (tilikauden luvut tilintarkastamattomat)

Laadintaperiaatteet

Sanoma-konsernin osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu EU:ssa sovellettavaksi hyväksyttyjä, 30.9.2019 voimassa olleita FRS-standardeja ja tulkintoja. Osavuosikatsauksen laadintaperiaatteet sekä keskeisten ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen määritelmät on esitetty Sanoman internetsivuilla osoitteessa Sanoma.com. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Sovelletut uudet ja muutetut standardit

IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimassa 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Sanoma otti 1.1.2019 käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin. IFRS 16 sisältää yhden mallin vuokralle ottajan kirjanpitoon, jonka mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimukset varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Vuokralle antaja luokittelee edelleen vuokrasopimukset rahoitusleasingsopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääosin vuokrattuihin kiinteistöihin ja autoihin.

Konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle ottajana, merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi sopimuskaudelle. Tällainen omaisuuserä kirjataan taseeseen vuokra-ajan alkaessa määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa tai vuokratun hyödykkeen käypää arvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Omaisuuserä kirjataan poistoina kuluksi vuokrakauden tai taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokrien nykyarvoon, joita arvostuspäivänä (vuokrasopimuksen alkamisajankohtana) ei ole maksettu. Vuokrakuluun sisältyy kiinteät vuokrat ja muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat sopimuksessa määritetyn indeksin tai hintatason muutoksesta. Vuokrasopimukseen sisältyvät muut muuttuvat vuokrat käsitellään tilikauden kuluna. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korolla. Jos sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä, käytetään yhtiön lisäluoton korkoa.

Tuloslaskelmassa leasingkulut luokitellaan poistoiksi ja koroiksi. Vuokranmaksu jaetaan korkokuluihin ja leasingvelan lyhennykseen. Rahavirrassa vuokrasopimusvelan koron maksu esitetään liiketoiminnan rahavirrassa. Vuokrasopimusvelan lyhennykset esitetään rahoituksen rahavirrassa. Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat esitetään taseessa omina erinään. Seuraavien 12 kuukauden aikana maksettavat vuokrasopimusvelan lyhennykset esitetään taseessa lyhytaikaisissa vuokrasopimusveloissa.

Sanoma soveltaa standardin sisältämää helpotusta lyhytaikaisiin sopimuksiin ja vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen ja jatkaa näiden vuokrasopimusten kuluksi kirjaamista. Rahavirrassa maksut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Sanoma käyttää standardin soveltamisessa yksinkertaistettua menetelmää (modified retrospective), jossa vertailulukuja ei oikaista. IFRS 16 -standardin soveltamisen vaikutus kirjattiin 1.1.2019 avaavaan taseeseen. Standardin käyttöönoton myötä käyttöoikeusomaisuuserät kasvoivat 183,9 milj. euroa ja vuokrasopimusvelat 191,6 milj. euroa. Standardin soveltamisen aloittamisella ei ollut vaikutusta kertyneisiin voittovaroihin.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	2018
LIIKEVAIHTO	372,2	393,0	973,9	1 017.4	1 315,4
Liiketoiminnan muut tuotot	4,5	6,4	24,9	21.6	29,6
Materiaalit ja palvelut	-132,5	-152,2	-335,5	-359.6	-466,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-74,3	-71,2	-229,3	-227.4	-316,0
Liiketoiminnan muut kulut	-53,5	-61,4	-158,1	-191.7	-268,1
Osuus yhteisyritysten tuloksista	1,0	1,4	3,2	3.4	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	-34,4	-26,9	-111,5	-95.8	-130,8
LIIKEVOITTO	83,0	88,9	167,7	167.9	168,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,0	0,0	-0,1	-0.1	-0,1
Rahoitustuotot	0,6	0,5	2,6	3.9	5,1
Rahoituskulut	-8,0	-5,4	-20,3	-17.9	-22,5
TULOS ENNEN VEROJA	75,6	84,0	149,9	153.9	151,1
Tuloverot	-16,4	-16,4	-33,3	-36.2	-38,4
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	59,2	67,6	116,6	117,6	112,7
LOPETETUT TOIMINNOT					
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	-	-	12,9	12,9
TILIKAUDEN TULOS	59,2	67,6	116,6	130,5	125,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:					
Emoyhtiön omistajille	57,7	67,1	115,0	116,0	111,3
Määräysvallattomille omistajille	1,5	0,6	1,5	1,6	1,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:					
Emoyhtiön omistajille	-	-	-	12,9	12,9
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	57,7	67,1	115,0	128,9	124,2
Määräysvallattomille omistajille	1,5	0,6	1,5	1,6	1,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:					
	0.05	0.44	0.74		
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,35	0,41	0,71	0,71	0,68
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,35	0,41	0,70	0,71	0,68
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	-	-	0,08	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	-	-	0,08	0,08
Osakekohtainen tulos, euroa	0,35	0,41	0,71	0,79	0,76
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,35	0,41	0,70	0,79	0,76
Detailed a detailed by a 100-relative of 900 decreases the relative	- 4 - 11-11	4.0			

Belgian naistenlehtien liiketoiminta sisältyi lopetettuihin toimintoihin vuonna 2018.

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	2018
Tilikauden tulos	59,2	67,6	116,6	130,5	125,6
Muut laajan tuloksen erät:					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerojen muutos	1,6	0,6	1,7	-0,5	-0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten muista laajan tuloksen eristä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1,8	4,4	5,4	1,7	-7,7
Etuuspohjaisista eläkkeistä kirjatut verot	-0,4	-0,9	-1,1	-0,4	1,5
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen					
jälkeen	3,1	4,1	6,1	0,8	-6,9
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	62,3	71,7	122,6	131,3	118,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	60,8	71,1	121,1	129,7	117,3
Määräysvallattomille omistajille	1,5	0,6	1,5	1,6	1,3

Konsernitase

milj. euroa	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
VARAT			
Aineelliset hyödykkeet	81,5	38,8	36,5
Käyttöoikeusomaisuuserät	181,3	1,0	0,9
Sijoituskiinteistöt	9,7	11,3	10,3
Liikearvo	1 114,9	941,1	935,7
Muut aineettomat hyödykkeet	346,5	254,4	250,4
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	15,8	17,0	18,4
Muut sijoitukset	3,8	4,4	3,7
Laskennalliset verosaamiset	10,5	15,3	9,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	9,7	21,4	14,3
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 773,6	1 304,7	1 280,1
Vaihto-omaisuus	45,7	44,7	36,9
Verosaamiset	25,7	19,6	10,4
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	10,4	5,2	5,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	249,7	277,7	167,6
Rahavarat	32,8	33,1	18,8
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	364,3	380,4	238,8
VARAT YHTEENSÄ	2 137,9	1 685,1	1 519,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	71,3	71,3	71,3
Omat osakkeet	-4,6	-5,8	-8,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	209,8	209,8	209,8
Muu oma pääoma	364,8	345,0	333,8
	641,2	620,1	606,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	10,7	5,5	5,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	651,9	625,7	611,4
Laskennalliset verovelat	51,7	36,9	32,7
Eläkevelvoitteet	2,6	5,1	8,4
Varaukset	4,5	10,7	8,9
Rahoitusvelat	219,5	199,4	2,8
Vuokrasopimusvelat	165,6	1,5	1,5
Sopimukseen perustuvat velat	4,5		5,1
Ostovelat ja muut velat	6,1	12,2	11,0
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	454,6	265,8	70,4
Varaukset	9,9	29,0	25,1
Rahoitusvelat	420,0	223,8	352,1
Vuokrasopimusvelat	25,5	0,3	0,3
Verovelat	34,3	38,6	13,3
Sopimukseen perustuvat velat	196,8	145,9	142,1
Ostovelat ja muut velat	345,0	356,0	304,2
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	1 031,4	793,6	837,2
VELAT YHTEENSÄ	1 486,0	1 059,4	907,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 137,9	1 685,1	1 519,0

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	<u>Em</u>	oyhtiön om	nistajille ku	ıuluva oma	pääoma		
	Osake- pääoma	Omat osakkeet	SVOP- rahasto *	Muu oma pääoma	Yht.	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Yht.
Oma pääoma 31.12.2017	71,3	-1,4	209,8	265,8	545,4	1,7	547,1
IFRS 9 käyttöönoton vaikutus 1.1.2018				1,1	1,1		1,1
IFRS 2 muutoksen käyttöönoton vaikutus 1.1.2018				5,8	5,8		5,8
Oma pääoma 1.1.2018	71,3	-1,4	209,8	272,7	552,3	1,7	553,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä				129,7	129,7	1,6	131,3
Omien osakkeiden hankinta		-5,1			-5,1		-5,1
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt				1,9	1,9		1,9
Osakkeiden luovutus		0,7		-0,7			
Osingonjako				-57,2	-57,2	-0,7	-57,9
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa				-1,4	-1,4	3,0	1,5
Oma pääoma 30.9.2018	71,3	-5,8	209,8	345,0	620,1	5,5	625,7
Oma pääoma 1.1.2019	71,3	-8,4	209,8	333,8	606,4	5,0	611,4
Tilikauden laaja tulos yhteensä				121,1	121,1	1,5	122,6
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt				-1,6	-1,6		-1,6
Osakkeiden luovutus		3,8		-3,8			
Osingonjako				-73,4	-73,4	-1,0	-74,3
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa				-11,4	-11,4	5,2	-6,2
Oma pääoma 30.9.2019	71,3	-4,6	209,8	364,8	641,2	10,7	651,9

^{*} Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	2018
LIIKETOIMINTA			
Tilikauden tulos	116,6	130,5	125,6
Oikaisut			
Tuloverot	33,3	42,2	44,3
Rahoitustuotot ja -kulut	17,7	13,9	17,3
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten tuloksista	-3,2	-3,3	-4,7
Poistot ja arvonalentumiset	111,5	96,4	131,4
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-12,0	-38,3	-36,0
Muut oikaisut	0,3	2,2	2,9
Oikaisut yhteensä	147,7	113,0	155,2
Käyttöpääoman muutos	-90,6	-94,7	-11,8
Esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat	-63,5	-59,9	-77,3
Saadut osingot	4,7	5,1	5,1
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-8,0	-3,5	-11,5
Maksetut verot	-29,8	-29,4	-44,4
Liiketoiminnan rahavirta	77,0	61,1	140,9
INVESTOINNIT			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-20.7	-21,5	-32,0
Liiketoimintojen ja muiden sijoitusten hankinnat	-213,1	-13,6	-16,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	2,3	6,3	9,7
Liiketoimintojen ja muiden sijoitusten myynnit 1)	52,9	11,2	22,9
Myönnetyt lainat	-0,4	0,0	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,9	1,2
Saadut korot	0,2	0,2	0,5
Investointien rahavirta	-178,7	-16,6	-13,7
Rahavirta ennen rahoitusta	-101,7	44,6	127,2
RAHOITUS			
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitukset	0,2	2,2	2,2
Omien osakkeiden hankinta		-5,1	-7,7
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	22,2	61,7	-1,1
Muiden lainojen nostot	250,0	0,0	0,0
Muiden lainojen takaisinmaksut	-88,9	-50,0	-51,2
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-17,7	-0,2	-0,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-8,4	-11,2	-11,2
Maksetut osingot	-41,8	-33,4	-57,9
Rahoituksen rahavirta	115,7	-36,0	-127,0
RAHAVIRTALASKELMAN MUKAINEN RAHAVAROJEN MUUTOS	14,0	8,6	0,2
Rahavarojen kurssierot	-0,4	-0,3	-0,3
Rahavarojen nettomuutos	13,6	8,3	-0,1
Rahavarat kauden alussa	18,4	18,6	18,6
Rahavarat kauden lopussa	32,0	26,9	18,4
	,		,
VAPAA RAHAVIRTA (Liiketoiminnan rahavirta -	FC 2	20.0	400.0
käyttöomaisuusinvestoinnit)	56,3	39,6	108,9

 $^{1)\} Mood\ for\ Magazinesin\ myynti\ sis\"{a}ltyy\ liiketoimintojen\ ja\ muiden\ sijoitusten\ myynteihin\ vuonna\ 2019.$

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit 0,7 milj. euroa (2018: 6,2) kauden lopussa.

Segmenttitiedot

Sanomalla on kolme toimintasegmenttiä, jotka ovat sen strategiset liiketoimintayksiköt Sanoma Learning, Sanoma Media Finland ja Sanoma Media Netherlands. Tämä on linjassa liiketoimintojen johtamisen kanssa.

Sanoma Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka digitaalisia ja painettuja oppimisratkaisuja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Se toimii Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa. Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Sanoma Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot (aikakauslehdet, uutiset, tapahtumat, yritysjulkaisut, sähköiset kauppapaikat, verkkosivut ja sovellukset), sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Lopetetut toiminnot käsittivät vuonna 2018 Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, jonka Sanoma myi 29.6.2018. Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminointien lisäksi ydintoimintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot sekä segmenteille kohdistamattomat erät. Segmenttien varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia saamisia, verosaamisia eivätkä laskennallisia verosaamisia. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Sanoman segmentit 1.1.-30.9.2019

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdista- mattomat/ eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	275,3	432,3	266,2		973,9
Sisäinen liikevaihto	0,0	0,3	0,0	-0.3	
Liikevaihto	275,3	432,6	266,3	-0,3	973,9
Liikevoitto	75,5	45,1	52,0	-5,0	167,7
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	84,6	56,7	47,6	-4,8	184,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-0,1			-0,1
Rahoitustuotot				2,6	2,6
Rahoituskulut				-20,3	-20,3
Tulos ennen veroja					149,9
Segmentin varat	1 142,6	353,2	707,4	-135,3	2 067,9

Sanoman segmentit 1.1.–30.9.2018

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdista- mattomat/ eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	273,5	433,7	310,2		1 017,4	36,6		1 054,0
Sisäinen liikevaihto	0,0	0,3		-0,3		0,5	-0,5	
Liikevaihto	273,5	434,0	310,2	-0,3	1 017,4	37,1	-0,5	1 054,0
Liikevoitto	76,1	51,9	44,6	-4,7	167,9	18,8		186,7
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintameno- jen poistoja	81,5	55,0	55,2	-5,7	186,0	3,5		189,5
Osuus osakkuus- yritysten tuloksista		-0,1			-0,1			-0,1
Rahoitustuotot		-0, 1		3,9	3,9			3,9
Rahoituskulut				-17,9	-17,9	0,0		-17,9
Tulos ennen veroja					153,9	18,8		172,7
Segmentin varat	741,3	258,2	748,7	-132,1	1 616,2			1 616,2

Liikevaihto

Myyntituottojen jaottelu

Seuraavassa taulukossa tuotot on jaoteltu ensisijaisen maantieteellisen markkina-alueen, tärkeimpien tuote-/palvelulinjojen ja tuloutusaikataulun mukaan. Taulukossa tuotot on esitetty myös jaoteltuna konsernin kolmeen toimintasegmenttiin, jotka ovat myös sen strategiset liiketoimintayksiköt.

Myyntituottojen jaottelu 1.1.-30.9.2019

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdista- mattomat /eliminoinnit	Konserni
Suomi	44,9	432,6		-0,2	477,3
Hollanti	79,0		258,1	0,0	337,0
Puola	83,9				83,9
Belgia	50,1		8,2		58,3
Ruotsi	17,1				17,1
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	0,3			-0,1	0,2
Maantieteelliset päämarkkinat	275,3	432,6	266,3	-0,3	973,9
Mainosmyynti		181,2	49,7	-0,1	230,8
Tilausmyynti		146,1	99,2	0,0	245,3
Irtonumeromyynti		33,0	47,4	0,0	80,4
Oppimisratkaisut	275,3			0,0	275,3
Muut		72,3	70,0	-0,2	142,1
Keskeiset tuotteet ja palvelut	275,3	432,6	266,3	-0,3	973,9
Tuloutus tiettynä hetkenä	237,5	167,5	161,0	-0,3	565,7
Tuloutus ajan kuluessa	37,8	265,1	105,3		408,2
Myyntituottojen tuloutus	275,3	432,6	266,3	-0,3	973,9

Myyntituottojen jaottelu 1.1.-30.9.2018

milj. euroa	Learning	Media Finland	Media Netherlands	Kohdista- mattomat /eliminoinnit	Konserni
Suomi	48,7	434,0		-0,2	482,4
Hollanti	79,4		293,4		372,8
Puola	79,7				79,7
Belgia	45,9		17,4		63,3
Ruotsi	18,5				18,5
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	1,3		-0,6	0,0	0,7
Maantieteelliset päämarkkinat	273,5	434,0	310,2	-0,3	1 017,4
Mainosmyynti		182,1	58,9	-0,1	240,9
Tilausmyynti		153,2	108,2	0,0	261,4
Irtonumeromyynti		33,5	55,9		89,4
Oppimisratkaisut	273,5			0,0	273,5
Muut		65,1	87,1	-0,2	152,1
Keskeiset tuotteet ja palvelut	273,5	434,0	310,2	-0,3	1,017,4
Tuloutus tiettynä hetkenä	235,1	173,3	189,2	-0,3	597,3
Tuloutus ajan kuluessa	38,4	260,7	121,0		420,1
Myyntituottojen tuloutus	273,5	434,0	310,2	-0,3	1,017,4

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja käyttöoikeusomaisuuserien muutokset

milj. euroa	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Kirjanpitoarvo 31.12.	37,4	44,7	44,7
IFRS 16 vaikutus 1.1.2019	183,9		
Kirjanpitoarvo 1.1.	221,3	44,7	44,7
Lisäykset	7,0	4,3	5,6
Liiketoimintojen hankinta	65,9	0,3	0,4
Vähennykset	-2,6	-0,7	-1,1
Liiketoimintojen myynti	-3,0	-0,1	-0,6
Tilikauden poistot	-25,2	-8,7	-11,5
Kurssierot ja muut muutokset	-0,6	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	262,8	39,7	37,4

Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Iddink

Sanoma sai päätökseen johtavan hollantilaisen oppimisratkaisujen ja -palvelujen toimittajan, Iddink-konsernin ("Iddink"), yritysoston 13.9.2019. Yritysosto julkistettiin 11.12.2018. Sen toteutuminen edellytti normaalien ehtojen täyttymistä, kuten Hollannin kilpailuviranomaisten hyväksyntää, josta tiedotettiin 29.8.2019.

Iddinkin asiakkaita ovat oppilaat, vanhemmat, koulut ja opettajat, joille se tarjoaa integroituja ratkaisuja oppimiseen, yhteydenpitoon ja hallintoon. Iddink täydentää Sanoma Learningin liiketoimintaa Hollannissa, jossa Sanoman konserniyhtiö Malmberg on johtava oppimateriaalien toimittaja perus- ja toisen asteen opetukseen sekä ammatillisille oppilaitoksille. Yrityskauppa mahdollistaa Hollannissa toisen asteen koulutuksessa käytössä olevien integroitujen digitaalisten oppimisratkaisujen jatkokehityksen. Iddink tulee toimimaan erillisenä operatiivisena yhtiönä osana Sanoma Learningiä ja se palvelee jatkossakin kaikkia markkinoillaan toimivia oppimateriaalien kustantajia ja sisällöntuottajia tasapuolisin ehdoin.

Iddinkin liikevaihto oli 142 milj., liikevoitto 10 milj. ja taseen loppusumma 240 milj euroa vuonna 2018 (luvut oikaistu alustavasti IFRS:n mukaan, tilintarkastamattomat). Iddinkillä on yhteensä n. 300 työntekijää, joista noin puolet työskentelee oppimisteknologian parissa.

Iddinkin lopullinen kauppahinta oli 212 milj. euroa. Sanoma on rahoittanut yrityskaupan nelivuotisella lainalla, josta tiedotettiin 4.2.2019. Kaupan toteutumisen arvioidaan nostavan nettovelan ja oikaistun käyttökatteen suhteen tilapäisesti yli pitkän aikavälin tavoitetason, joka on alle 2,5.

Sanoma kirjasi n. 4 milj. euroa transaktioon liittyviä kuluja vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä Learning-segmentin vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen tulokseen.

Iddinkin tase sisältyy Sanoman 30.9.2019 taseeseen ja Iddinkin tulos raportoidaan osana Sanoma Learning -liiketoimintasegmenttiä 1.10.2019 alkaen. Sanoma osti 94 % osakkeista ja kirjaa määräysvallattomien omistajien osuuden. Alustavan kauppahinnan allokoinnin perusteella liikearvoon on kohdistettu 212 milj. euroa. Tämä summa voi muuttua lopullisen käypien arvojen arvioinnin seurauksena.

Muut

Sanoma Media Netherlands osti helmikuussa 2019 70 % osuuden Panel Inzicht B.V:n osakkeista ja huhtikuussa 2019 70 % Pro Shots Photo Agency B.V:n osakkeista. Sanoma Media Finland osti maaliskuussa 2019 Rockfestfestivaaliliiketoiminnan, kesäkuussa 2019 Asuntomarkkinat-liiketoiminnan ja syyskuussa 2019 Aito Radiot ja Business FM liiketoiminnot Suomessa. Kesäkuussa 2019 Sanoma Media Finland kasvatti omistusosuutensa luokiteltuja ilmoituksia julkaisevassa Oikotie Oy:ssä 100 %:iin aiemmasta 90 %:sta.

Hankittujen liiketoimintojen varat ja velat käypään arvoon

milj. euroa	lddink	Muut	Q1-Q3 2019	2018
Aineelliset hyödykkeet	49,8	0,1	49,8	0,4
Käyttöoikeusomaisuuserät	16,1		16,1	
Aineettomat hyödykkeet	83,5	16,9	100,4	17,1
Muut pitkäaikaiset varat	1,4		1,4	0,1
Vaihto-omaisuus	6,6		6,6	0,0
Muut lyhytaikaiset varat	49,4	2,3	51,6	6,1
Varat yhteensä	206,8	19,2	226,0	23,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	-120,6	-3,6	-124,2	-1,3
Velat yhteensä	-86,2	-0,5	-86,7	-3,4
Velat yhteensä	-206,8	-4,1	-210,9	-4,7
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	0,0	15,1	15,1	19,0
Hankintahinta	212,1	19,6	231,7	20,8
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen hankitun omaisuuden nettovarallisuudesta				1,2
Aiempi omistusosuus käypään arvoon arvostettuna				1,8
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	0,0	-15,1	-15,1	-19,0
Liikearvo hankinnoista	212,1	4,5	216,6	4,9

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat

milj. euroa	Q1-Q3 2019	2018
Hankintahinta	8,4	11,2
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo	1,0	0,4
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)		9,1
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan	-7,4	-1,6

Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla

milj. euroa	lddink	Muut	Q1-Q3 2019	2018
Hankintahinta	212,1	19,6	231,7	20,8
Hankittujen toimintojen rahavarat	-4,9	-1,4	-6,3	-3,9
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	-11,0	-1,2	-12,3	-1,0
Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	196,2	16,9	213,1	15,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnoista maksettu kauppahinta			8,4	11,2

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Belgian naisten- lehdet	Muut	2018
Aineelliset hyödykkeet	3,0		0,6	0,6
Liikearvo	37,9		4,4	4,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,3	0,7	1,0	1,6
Vaihto-omaisuus	0,3	0,2		0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,3	1,5	4,7	6,2
Rahavarat	3,0		1,1	1,1
Varat yhteensä	46,8	2,4	11,9	14,2
Laskennalliset verovelat		-0,2	-0,2	-0,5
Rahoitusvelat	-8,9			
Ostovelat ja muut velat	-5,8	-11,7	-2,1	-13,7
Velat yhteensä	-14,7	-11,9	-2,3	-14,2
Nettovarat	32,1	-9,5	9,5	0,0
Kirjattu laajaan tulokseen			0,2	0,2
Myyntihinta	44,0	23,5	7,2	30,7
Myymiseen liittyvät kulut	-1,1			
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	10,8	33,0	-2,1	30,9

Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus

milj. euroa	Q1-Q3 2019	Belgian naisten- lehdet	Muut	2018
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	44,0	23,5	7,2	30,7
Myytyjen toimintojen rahavarat	-3,0		-1,1	-1,1
Kauppahintasaatavien maksu (+) / lisäys (-)	11,9	-8,2	0,7	-7,6
Myytyjen toimintojen rahavirtavaikutus	52,9	15,3	6,8	22,0

Helmikuussa 2019 Sanoma myi LINDA. -aikakauslehteä kustantavan hollantilaisen Mood for Magazines B.V:n.

Vastuusitoumukset

milj. euroa	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset			
Pantit	1,4	1,8	1,4
Muut	15,0	15,0	15,0
Yhteensä	16,4	16,8	16,4
Muut vastuut			
Vastuut muista vuokrasopimuksista	0,2	224,1	219,1
Rojaltit	4,7	2,5	8,3
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna)	27,0	24,3	33,6
Muut vastuut	41,9	54,8	53,0
Yhteensä	73,8	305,7	314,0
Yhteensä	90,2	322,5	330,4

Vuonna 2019 vastuut vuokrasopimuksista ovat vähentyneet vertailuvuoteen verrattuna, sillä 1.1.2019 lähtien suurin osa vuokrasopimuksista on kirjattu taseeseen IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta.

Johdannaissopimukset

milj. euroa	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Käyvät arvot			
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset (positiiviset käyvät arvot)	0,1	0,2	0,2
Termiinisopimukset (negatiiviset käyvät arvot)	0,0	-0,3	-0,2
Nimellisarvot			
Valuuttajohdannaiset			
Termiinisopimukset	6,4	22,7	6,8

Termiinien käypä arvo määräytyy niiden tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan.

Avainlukujen laskentakaavat

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa
Operatiivinen liikevoitto ilman hankintamenojen poistoja	=	Liikevoitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen poistot
Omavaraisuusaste, %	=	Oma pääoma yhteensä Taseen loppusumma – saadut ennakot
Vapaa rahavirta	=	Liiketoiminnan rahavirta – käyttöomaisuusinvestoinnit
Osakekohtainen vapaa rahavirta	=	Vapaa rahavirta Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – rahavarat
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	=	Suhdeluvun laskennassa käytetty oikaistu käyttökate on 12 kuukauden rullaava operatiivinen käyttökate, joka sisältää ostetut toiminnot mutta ei myytyjä toimintoja ja jossa ohjelmaoikeudet ja sisältöoikeudet on siirretty käyttökatteen yläpuolelle.
Osakekohtainen tulos	=	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin
Operatiivinen osakekohtainen		Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
tulos	=	Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin